

स्वतः प्रकाशन
(Proactive Discloser)
(२०७८ पुष मशान्तसम्म)

(सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३) र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६४ को नियम ३ वमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

सुनवल नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
सुनवल, नवलपरासी(वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)

१. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय :

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा विशेषता :

यस नगरपालिकाको नाम सुनवल नै किन रह्यो भन्नेबारे ऐतिहासिक लेख नभएतापनि अग्रजहरुको जनश्रुति अनुसार बर्दगोरीया भन्ने ठाउँमा बाबा अमरनाथ वस्नुहुन्थ्यो र त्यहाँ उहाँले एउटा अमर पोखरीपनि खन्नु भएको रहेछ। बाबा अमरनाथले एउटा साँढेपनि पाल्नुभएको थियो जसलाई उहाँले शिवजीको बाहनको रूपमा पुजेर राख्नु भएको थियो। उक्त साँढेको गलामा एउटा सुनको हार थियो। बाबाले भक्तहरुलाई चोटपटक लागेमा अमरपोखरीमा आएर नुहाउनाले सबै ठिक हुन्छ भन्ने बरदान दिनुभएको थियो। एकदिन साँढे रुपन्देहीको भलुहिमा चरि रहँदा शत्रुहरुले बन्चरोले उसको घाँटी काटीदिएछन्। साँढे चाहिँ बर्दगोरियाको पोखरीमा आउने प्रयास गरिरह्यो। घाँटी काटिएको ठाउँमा टाउको खस्यो र ऐले सुनवल नगरपालिका भएको ठाउँमा उक्त साँढेले लगाएको हार खस्यो र यस ठाउँलाई सुनहार भन्न थालियो। समय बित्दै जाँदा त्यहि सुनहार भन्ने नाम सुनहल भइ अहिले अपभ्रंस भइ सुनवल भएको छ। यसरी नै सुनवल नगरपालिकाको नाम कृषिसंग पनि सम्बन्धित रहेको छ। सुनवलमा सुनजस्तै धानकोबाला फल्ने भएकोले सुनको बाला भन्दाभन्दै सुनवाला भन्न थालियो र त्यहि नाम अपभ्रंस भइ सुनवल भएको आम किम्बदन्ती रहेको छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति:

नेपालको प्रथम बाल मैत्रीपूर्ण नगरपालिकाको रूपमा परिचित यो सुनवल नगरपालिका भौगोलिक हिसावले तराई क्षेत्रमा अवस्थित छ । जसमा नवलपरासी जिल्लाको चुरे क्षेत्रको सानो भाग पनि यस नगरपालिका क्षेत्रमा पर्दछ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा सरावल गाउँपालिका र बर्दघाट नगरपालिका, पश्चिममा रुपन्देही जिल्ला, उत्तरमा गण्डकी प्रदेशको पाल्पा जिल्लाको माथागढी गाउँपालिका र नवलपरासी बर्दघाट सुस्ता पश्चिम जिल्लाको विनयी त्रिवेणी गाउँपालिका, दक्षिणमा रामग्राम नगरपालिका रहेको छ । विक्रम सम्बत २०७१ साल ज्येष्ठ ४ गते नेपाल सरकारको स्थानीय प्रशासन अधिनियम अनुसार साविकका स्वाठी गाविस र सुनवल आदर्श गाउँ विकास समितिलाई मिलाइ स्थानीय निकायको रूपमा साविकको सुनवल नगरपालिका बनेकोमा स्थानीय तहको पुनसंरचना हुँदा नवलपरासी जिल्लाको साविक सुनवल नगरपालिका, रामनगर गाविस र साविक धुर्कोट गा.वि.स.को वडा नं. ६ मिलाई विक्रम सम्बत २०७३ साल फाल्गुन २७ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरी स्थानीय तहको रूपमा हालको सुनवल नगरपालिका स्थापना भएको हो । यो नगरपालिका समुद्र सतहबाट १३८ देखि १०२३ मीटरको सतहमा रहनुका साथै यसको क्षेत्रफल १३६.१० वर्ग किलोमीटर रहेको छ । राष्ट्रीय जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकाभित्र ५५,४२४ जनसंख्या र १२,६५६ घरधुरी रहेकामा यस सुनवल नगरपालिकाले वि.स. २०७७ मा स्थानीय स्तरमा गरेको गणना अनुसार यस नगरपालिका भित्र १५००० घरधुरी र करिब ७३००० जनसंख्या रहेको देखिएको छ । सो अनुसार सुनवलको जनसंख्या घनत्व ६०२.२ प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको र जनसंख्या वृद्धि दर २.४२ % रहेको छ । सुनवलमा हिन्दु, बौद्ध, मुस्लिम र क्रिश्चियन लगायतका धर्महरु मान्ने विभिन्न जातजातिका बासिन्दाहरु रहेका छन् । त्यस्तै, यस नगरपालिकामा ६६.५% नागरिकहरु साक्षर छन् र सबै बालबालिका विद्यालय जान्छन् । राज्यको पुनसंरचना पश्चात संपन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित पदाधिकारीहरुबाट विक्रम सम्बत २०७४

असार २५ गते पदवहाली गरी नगरपालिकाको सेवा प्रवाह तथा विकासका गतिविधिहरू कार्यान्वयन भैरहेको छ । सुनवल तराई र नेपालको पहाडी क्षेत्रसँग सीमामा छ । यद्यपि यो नगरपालिका तराईमा अवस्थित भए पनि, यसको पहाडी क्षेत्रमा पनि केही परिवार बसोबास गर्दछन् । मध्यम जनसंख्या भएको यो नगरपालिकाको पचास प्रतिशत भन्दा बढी क्षेत्रमा जंगल रहेको छ । जहाँ धातु, ढुङ्गा जस्ता खनिजहरू छन् । विविध भौगोलिक सुविधाको कारण, सुनवल पर्यटन, आधुनिक र स्वदेशी व्यापार, कृषि, जस्ता सम्भावना बोकेको शहरको रूपमा परिणत हुँदै गएको छ । स्थानीय सरकारको वर्तमान नियन्त्रणले पूर्वाधारको छिटो विकासको सम्भावना बढाएको छ ।

१.३ हावापानी र भू-उपयोग:

यस नगरपालिकाको हावापानी समष्टिमा समशितोष्ण प्रकारको रहेको छ । यहाँको धरातलीय स्वरूपले पनि हावापानीको प्रभाव दक्षिण पूर्वी मनसूनबाट प्रभावित देखिन्छ। यस शहरको औसत तापक्रम गर्मीमा २८ डिग्री देखि ४३ डिग्री सेल्सियस, र जाडोमा ५ डिग्री सेल्सियस देखि २८ डिग्री सेल्सियससम्म हुने गर्दछ । पहाडी बेल्ट र तराई बेल्टमा वातावरणको विविधता पनि यस क्षेत्रको अर्को प्राकृतिक पहिचान हो । यस नगरपालिकामा जति उत्तर गइन्छ उति नै हावापानीमा केहि अन्तर पाइन्छ भने वार्षिक वर्षा औसतमा २०५ मि.मि. हुन्छ। कृषि उत्पादनको दृष्टिकोणले हेर्ने हो भने यहाँको जमिनको अधिकांश भूभाग समथर हुनाले सो जमिन कृषियोग्य छ । यस नगरपालिकामा खोलानाला तथा पानीको श्रोतहरू रहेकोले सिंचाइको अवस्था पनि सन्तोषजनक रहेको छ । धान, गहुँ, मकै जस्ता खाद्य बालि तथा तोरी, तरकारी र उखु जस्ता नगदे बालीहरू यहाँको प्रमुख खेतीहरू हुन्।

१.४ ऐतिहासिक, धार्मिक र पर्यटक क्षेत्रहरू:

सुनवल नगरपालिका क्षेत्रका ऐतिहासिक, धार्मिक र पर्यटक क्षेत्रहरूमा बाबा बर्दगोरिया, महल पोखरी, सुनवल हिलपार्क, ऐतिहासिक देवदह ताल, उत्तरायण धार्मिक क्षेत्र, सहिद विष्णु पाण्डे प्रतिष्ठान, वैरागनाथ मन्दिर, कृष्ण धाम (कृष्णको दामोदर स्वरूपको प्रतिमा), सोमनाथ बाबा, मामीसति सावरिया, ओमेश्वर मन्दिर, खड्कट्टी क्षेत्र, डाकापानी पिकनिक स्थान, स्वाठी पोखरी, बनकट्टी बुद्धको मूर्ति आदि रहेका छन् ।

१.५ मुख्य व्यवसाय क्षेत्रहरू:

यस सुनवल नगरपालिका शहरउन्मुख क्षेत्र हो । यस नगरपालिकाका प्रमुख वजार केन्द्रको रूपमा सुनवल चौराहा, भुमही वजार , स्वाठी , बडेरा, बनकट्टी र अस्नैया, ज्यामिरे रामपुर चौराहा जस्ता वजारहरू रहेका छन् ।

१.६ सामाजिक-सांस्कृतिक अवस्था:

सांस्कृतिक विविधता सुनवलको एक धेरै महत्त्वपूर्ण पहिचान हो । यहाँ विभिन्न धर्म मान्ने मानिसहरू बसोबास गर्दछन्। बाहुन, क्षेत्री, जनजाती, मधेशी यहाँका प्रमुख जातीय समुदाय हुन् । दशैं तिहार लोसार छठ आदि यहाँका मुख्य पर्वहरू हुन्। सुनवलको संगठित विकास प्रकृति र सामाजिक प्रणालीले सधैं आफ्नो मिशनमा सफलताको संकेत गर्दछ।

२. सुनवल नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार : नेपालको संविधानको अनुसूची ८ वमोजिमका एकल अधिकारको सूची र अनुसूची ९ वमोजिमको संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साभा अधिकारको सूची

वमोजिम स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ मा नगरपालिकाको काम कर्तव्य अधिकार र दफा १२ मा वडा समितिको काम कर्तव्य अधिकार तोकिएको छ ।

३. सुनवल नगरपालिकाका शाखा/उपशाखागत तथा वडा सचिवहरूको सम्पर्क विवरण :

३.१: सुनवल नगरपालिकाका शाखा/उपशाखागत सम्पर्क विवरण :

क्र स	शाखाको नाम	शाखा उप शाखा प्रमुखको नाम	पद तह	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	मोहनराज झवाली	अधिकृत सातौं	९८५७०४५६५४	
२	शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा	विष्णु प्रसाद गोतामे	अधिकृत दशौं	९८४१५१२९४०	
३	स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास शाखा	कृष्ण प्रसाद न्यौपाने	जनस्वास्थ्य अधिकृत(सातौं)	९८५७०३९३४१	
४	आर्थिक प्रशासन शाखा	बृहस्पति घिमिरे	लेखा अधिकृत(सातौं)	९८६७००२१२४	
५	राजस्व शाखा	गणेश प्रसाद न्यौपाने	अधिकृत छैठौं	९८४७४५९४०६	
६	आर्थिक विकास शाखा (उद्योग व्यवसाय)	चक्रपाणी भण्डारी	अधिकृत छैठौं	९८४७१५२२०५	
७	आर्थिक विकास शाखा(सहकारी)	खेमराज ढकाल	अधिकृत छैठौं	९८५७०६४४९०	
८	कृषि विकास शाखा	सन्तोष कण्डेल	कृषि प्राविधिक(छैठौं)	९८४७०२४१२७२	
९	पशुसेवा शाखा	मिश्री प्रसाद खडका	अधिकृत छैठौं(पशुसेवा)	९८५१२४४५३३	
१०	पूर्वाधार विकास शाखा	सन्तोष गैरे	इन्जिनियर(छैठौं)	९८४१०६२६५९	
११	आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा	राजेन्द्र प्रसाद सापकोटा	लेखा परिक्षण अधिकृत	९८५७०४५२७७	
१२	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	खेमराज अवस्थी	अनुगमन तथा मूल्यांकन अधिकृत (छैठौं)	९८४९०६४१३५	
१३	भवन तथा वस्तिविकास उपशाखा	सन्ध्या झवाली	आर्किटेक्ट इन्जिनियर (छैठौं)	९८१९२७९५७९	
१४	पञ्जिकरण तथा सामाजिक सुरक्षा उपशाखा	राधा गौतम	नायव सुब्बा(सहायक पाँचौं तह)	९८४७०६५४९८	
१५	प्रशासन उपशाखा	पुरुषोत्तम ढकाल	कम्प्युटर अपरेटर(सहायक पाँचौं तह)	९८४७०२६५६५	
१६	योजना तथा अनुगमन उपशाखा	पुरुषोत्तम ढकाल	कम्प्युटर अपरेटर(सहायक पाँचौं तह)	९८४७०२६५६५	
१७	महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण उपशाखा	केशरी देवी गैरे	स.म.वि.नि.(पाँचौं)	९८४७०८०७९०	

३.२ सुनवल नगरपालिकाका वडा सचिवहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र स	वडा नं.	वडा सचिवको नाम	तह	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	१	अमरनाथ कँवर	सहायक चौथौं	९८४७२०६६३५	
२	२	भीम बहादुर चौधरी	सहायक चौथौं	९८४७४२०५१४	

३	३	अग्नीधर न्यौपाने	सहायक चौथौ	९८५७०४५२४५	
४	४	गंगा पाण्डे	सहायक पाँचौ	९८६७३८४१९०	
५	५	मञ्जु अर्याल	सहायक चौथौ	९८४७२९०६९०	
६	६	जमुना अधिकारी	सहायक पाँचौ	९८४१९८१२३२	
७	७	घनश्याम झवाली	सहायक पाँचौ	९८४७०८१००४	
८	८	रमा पाण्डे	सहायक पाँचौ	९८५७०७०६७१	
९	९	सुशिमता पौडेल	सहायक पाँचौ	९८६७१०६३३५	
१०	१०	रेखा कुमारी गुरुङ	सहायक चौथो	९८४७०१७००४	
११	११	सुरज पराजुली	कम्प्युटर अपरेटर (चौथौ)	९८४४७३३९३१	
१२	१२	कृष्ण वहादुर आले	सहायक चौथो	९८६७११०५१८	
१३	१३	रिता झवाली	सहायक चौथो	९८४७५१३११२	

४. सुनवल नगरपालिकावाट जारी भएका स्थानीय कानूनहरूको विवरण :

क्र स	कानूनको नाम
१	सुनवल नगरपालिका नगरसभा संचालन कार्यविधि २०७४
२	सुनवल नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि २०७४
३	सुनवल नगरपालिका नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली २०७४
४	सुनवल नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश वा अधिकारपत्रको प्रमाणिकरण (कार्यविधि) नियमावली २०७४
५	सुनवल नगरपालिका नगर कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली २०७४
६	सुनवल नगरपालिका विनियोजन विधेयक २०७४
७	सुनवल नगरपालिका आर्थिक विधेयक २०७४
८	स्थानीय रावपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि २०७५
९	सुनवल नगरपालिका न्यायिक समिति(कार्यविधि) सम्बन्धी ऐन २०७५
१०	सुनवल नगरपालिकाको सहकारी ऐन २०७५
११	सुनवल नगरपालिकाको वस्ति विकास तथा भवन निर्माणको मापदण्ड २०७५
१२	सुनवल नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको आर्थिक ऐन २०७५
१३	सुनवल नगरपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन २०७५
१४	सुनवल नगरपालिकाको विनियोजन ऐन २०७५
१५	सुनवल नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५
१६	सुनवल नगरपालिका शिक्षा नियमावली २०७५
१७	सुनवल नगरपालिकावाट गरिने वजार अनुगमन निर्देशिका २०७५
१८	सुनवल नगरपालिकाको उपभोक्त समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७५
१९	सुनवल नगरपालिकामा करारमा प्वाविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि २०७५
२०	सुनवल नगरपालिकाको घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि २०७५

२१	सुनवल नगरपालिका आर्थिक ऐन २०७६
२२	सुनवल नगरपालिका विनियोजन ऐन २०७६
२३	सुनवल नगरपालिका अपांगता भएका व्यक्तिहरुको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि २०७५
२४	सुनवल नगरपालिका प्रशुती गृह संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७५
२५	सुनवल नगरपालिका महिला उद्यम केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७५
२६	सुनवल नगरपालिका शित भण्डार कोष संचालन कार्यविधि २०७५
२७	सुनवल नगरपालिकाको अमानतवाट नदीजन्य पदार्थ घाटगड्डी तथा विक्रि वितरण सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
२८	सुनवल नगरपालिकाको सहकारी संस्था एकिकरण सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
२९	सुनवल नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली (प्रथम संशोधन) २०७६
३०	निजी जग्गाको माटो उत्खनन तथा ओसारपसार सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
३१	पशुसेवा शाखा मागमा आधारित कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७६
३२	पशुस्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६
३३	सुनवल नगरपालिकाको कृषि विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७६
३४	अपांगत परिचयपत्र वितरण (प्रथम संशोधन)कार्यविधि २०७६
३५	सुनवल नगरपालिकाको कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
३६	सुनवल नगरपालिका व्यवसाय कर सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
३७	सुनवल नगरपालिका घर वहालकर व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि २०७६
३८	जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण कार्यविधि २०७६
३९	सुनवल नगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको आचारसंहिता २०७६
४०	सुनवल नगरपालिका आर्थिक ऐन २०७७
४१	सुनवल नगरपालिका विनियोजन ऐन २०७७
४२	सुनवल नगरपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन २०७७
४३	सुनवल नगरपालिकाको संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातारणीय परिक्षण कार्यविधि २०७७
४४	सुनवल नगरपालिकाको लैंगिक हिंसा निवारण कोष संचालन कार्यविधि २०७७
४५	सुनवल नगरपालिकाको बालकोष संचालन कार्यविधि २०७७
४६	सुनवल नगरपालिकाको वस्ति विकास तथा भवन निर्माण सम्वन्धी (प्रथम संशोधन) मापदण्ड २०७७
४७	सुनवल नगरपालिकाको विद्यालय सम्पत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका २०७७
४८	सुनवल नगरपालिकाको आर्थिक(प्रथम संशोधन) ऐन २०७७
४९	सुनवल नगरपालिकाको विनियोजन(प्रथम संशोधन) ऐन २०७७
५०	सुनवल नगरपालिकाको खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था व्यवस्थापन ऐन, २०७७
५१	सुनवल नगरपालिकाको अटोभिलेज व्यवस्थापन ऐन, २०७७
५२	सुनवल नगरपालिकाको औधोगिक ग्राम व्यवस्थापन ऐन २०७७
५३	सुनवल नगरपालिकाको सार्वजनिक नीजि साभोरी ऐन २०७७
५४	सुनवल नगरपालिकामा कार्यालय सहयोगी र सवारी चालक सेवा करारमा लिने कार्यविधि २०७८
५५	सुनवल नगरपालिकामा नगर प्रहरीको सेवा करार गर्ने सम्वन्धी कार्यविधि २०७७
५६	सुनवल नगरपालिकाको अटोभिलेज व्यवस्थापन नियमावली, २०७७

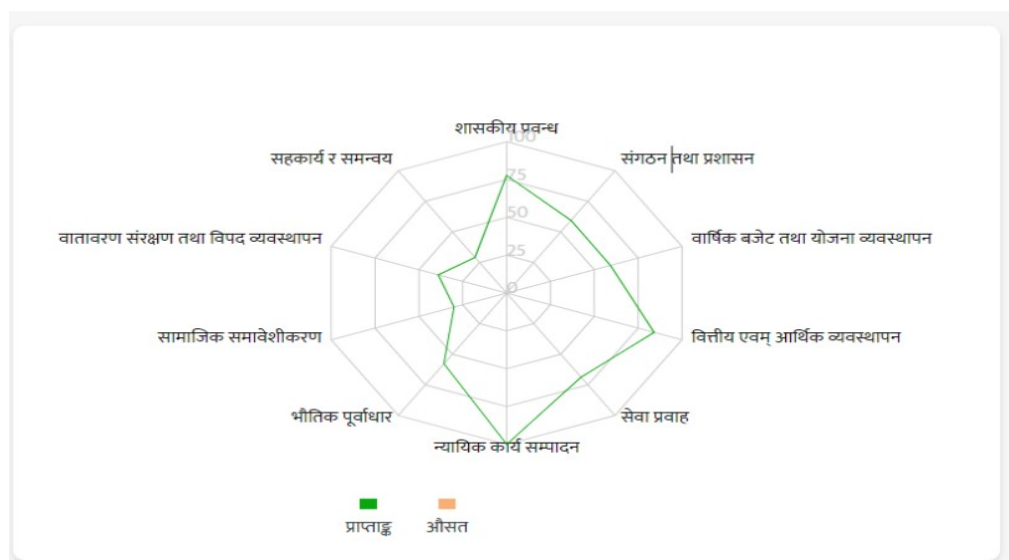
५७	आर्थिक ऐन २०७८
५८	विनियोजन ऐन २०७८
५९	नगर शिक्षा ऐन २०७८
६०	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन २०७८
६१	सुनवल नगरपालिकाको बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७८
६२	सुनवल नगरपालिका कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७८
६३	सुनवल नगरपालिकाको विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७८
६४	सुनवल नगरपालिकाको जलस्रोत ऐन २०७८
६५	सुनवल नगरपालिकाको वन ऐन २०७८

५. सुनवल नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को स्वमूल्यांकनको नतिजा :

५.१ स्वमूल्यांकन नतिजा माकुरी तथ्यांकमा :

५.२ स्वमूल्यांकन नतिजा माकुरी जालोमा :

सम्पर्क :
सुनवल नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनवल, नवलपरासी(वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)
फोन नं. ०७८ ५७०११०
इमेल : info@sunwalmun.gov.np
वेभसाइट : www.sunwalmun.gov.np

नगरप्रमुख
श्री भीम बहादुर थापा क्षेत्री
सम्पर्क नं. : ८८५७०२१६५८

नगर उपप्रमुख
श्री दधिराम अर्याल
सम्पर्क नं.: ८८५७०४५५६१

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
श्री अशोक कोइराला
सम्पर्क नं. : ८८५७०६३८१११

सूचना अधिकारी
श्री मोहनराज ज्ञवाली
सम्पर्क नं. ८८५७०४५६५४
इमेल : suchanaadhikari@sunwalmun.gov.np